

Τρίτη φορά κάλπες: Αναζητώντας τον Modus Conivendi

ΤΟΥ ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ ΧΑΜΟΥΖΑ*

Οι εκλογικές αναμετρήσεις του έτους 2015 πραγματοποιούνται σε ένα τοπίο ομιχλώδες και δυναμικώς αβέβαιο τόσο στην Ελλάδα, όσο και στην Ευρώπη. Κρίση οικονομική, κοινωνική, πρόσφυγες και μετανάστες συνθέτουν ένα σκηνικό μάλλον μακριά από τις εκλάμψεις του πρόσφατου παρελθόντος. Η Ελλάδα ταλανίζεται και κλυδωνίζεται από έναν ιδιότυπο εγχώριο (ευρω)σκεπτικισμό που περισσότερο ερείδεται στα απωθημένα μιας επίπλαστα επαναστατικής πρώην αντιπολίτευσης. Η τελευταία ως κυβέρνηση περιέθαλψε με χάρη περισσή τον δικό της κομματικό εαυτό από κάθε δική της νόσο και πάθος ψυχικό με προσφυγή τρεις φορές στις κάλπες. Οι μοχλοί λειτουργίας όμως του δικού της οικοδομήματος αποδείχθηκαν και αυτοί εργαλεία παλαιάς τεχνολογίας στο πλαίσιο των μυρίων αναγκών του τώρα. Το εκλογικό σώμα καθηλωμένο από τον φόβο και την αβεβαιότητα ασπάζεται παραδοσιακά την μεγαλαυχία και τον κομπασμό των πολιτικών που πάντα με εξαιρέσεις του προσφέρουν προεκλογικά τον παραμορφωτικό καθρέπτη μιας κατεστημένης πλην δικαιοπολιτικώς ασθενούς «νέας» επερχόμενης κυβέρνησης. Ο κραταιός εξοπλισμός των κομμάτων, η τηλεόραση και οι νέες τεχνολογίες, δεν σκιαγραφούν τίποτε το ουσιαστικά καινοτόμο: τετριμμένα και πολυφορεμένα υφολογικά τεχνάσματα και μάλλον ακαλαίσθητα επικοινωνιακά φιλμάκια με τους υποψηφίους να πασχίζουν να χαμογελούν για να ερμηνεύσουν ρόλους άκομψους και σύντομους δίκην ερασιτεχνών ηθοποιών δραματολογίου ωστόσο υψηλής περιωπής («Τι είπατε» ;)

Η χώρα σπαράσσεται από την αφερεγγυότητα των κομμάτων και από την αοριστία που πάσχει η συνθηματολογία τους, αληθινό παραμύθι μπροστά στην μια αλήθεια με τις δυο όψεις που μεταξύ τους τελούν σε συμπληρωματική κατανομή: από τη μια πλευρά το υπερμέγεθες χρέος και από την άλλη η ατυχεστάτη πρόσφατη διόγκωση και συντήρησή του ως αποτέλεσμα άστοχων χειρισμών, ναρκισσιστικών λεονταρισμών και ασυνείδητης αμέλειας. Η μέγιστη πολιτική, η αδήριτη εθνική ανάγκη είναι η άμεση ανάκτηση της αξιοπιστίας της χώρας. Ο μόνος ακτιβισμός που απαιτείται τώρα, είναι αποκλειστικά και μόνο η παύση των επικρίσεων και η αρτίωση σοβαρής και συνεπούς πολιτικής πράξης χωρίς υπερβασίες, μέσα στο ευρωπαϊκό πλαίσιο, μέσα στην ευρωπαϊκή τάξη, αυτήν που αμφισβητείται έντονα, που επικρίνεται όχι πάντοτε άδικα , που αποτελεί ωστόσο τον θεσμικό μονόδρομο που οδηγεί στην επίλυση των

βασανιστικών προβλημάτων της ανεργίας των νέων, της παιδείας, της υγείας, της φτώχειας και της κοινωνικής (και φορολογικής) δικαιοσύνης, της αποδόμησης του κοινωνικού κράτους. Η χώρα χρειάζεται οπωσδήποτε, περισσότερο από ποτέ, κυβέρνηση αμιγώς ευρωπαϊκού προσανατολισμού όχι για να νομιμοποιεί δικαιικά την ύπαρξή της, αλλά για να ανακαταλάβει το νόημα του Κράτους Δικαίου και να σταθεί δίπλα στον αδύναμο πολίτη ως οφείλει.

Στο εξής και μετά τις εκλογές της 20ής Σεπτεμβρίου 2015, η πολιτική δεν μπορεί να θεωρείται ως απλώς η συνέπεια της ψηφοφορίας. Οι συνθήκες δεν επιβάλλουν κάτι άλλο παρά την απολύτως ρεαλιστική λείανση-άμβλυση των ιδεολογικοπολιτικών διαφορών. Εξάλλου το προσφυγικό ζήτημα που αναδεικνύεται τώρα σε μείζον ευρωπαϊκό, καθώς ο μεσογειακός νότος και η Ελλάδα φυσικά δεν μπορεί να διαχειριστεί τις χιλιάδες χιλιάδων ανθρώπων που αφικνούνται στις ακτές της. Με άλλα λόγια το οικονομικό πρόβλημα της Ελλάδας κινδυνεύει να «υποβαθμιστεί» στα ευρωπαϊκά fora, άρα ο μέσος πολίτης στην Ελλάδα δεν μπορεί να συνεχίσει να ελπίζει με την ίδια χλιαρή έστω δύναμη στην Ευρωπαϊκή Ένωση με την απήχηση που έχει σήμερα. Γι αυτό η επιχειρηματολογική διάσταση του «τι ψηφίζω» για την κοινωνική και προσωπική, αλλά και εθνική ευδαιμονία δεν μπορεί παρά να αντλεί δύναμη αποκλειστικά από μια αμιγώς ευρωπαϊκή επιλογή.

Το δέον γενέσθαι είναι ένα και μοναδικό: ο ελληνικός ιστορικός συμβιβασμός! Στην γειτονική μας Ιταλία το Κομμουνιστικό Κόμμα του Ενρίκο Μπερλινγκουέρ κατόρθωσε να συγκεντρώσει το 34,4% στις εκλογές του 1976. Ο ίδιος επεδίωξε τη συνεργασία με αμιγώς αστικά κόμματα και θέσπισε στη Μαδρίτη το 1977 τον ευρωκομμουνισμό. Άλλες εποχές με άλλα ήθη και ανάγκες επιβάλλουν σήμερα τη δική μας ελληνική πολιτική πρόταση μέσα από τα κόμματα που στηρίζουν και στηρίζονται από την Ευρώπη. Γιατί *modus vivendi* είναι πλέον αναντίρρητα ο *modus convivendi*.

* Υπ. Διδάκτορας Παν/μίου Αιγαίου